

HAJDUFÖLD

1923. év október 4.

CSÜTÖRTÖK

Debreczen, V. evf. (224.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 4000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 200 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVARY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Sorrend

Mi sem mutatja egy nép politikai érettségét, mintha fel tudja ismerni közéletének legjelentékenyebb feladatait s azok megoldásán megfelelő sorrendben munkál. Ez az igazi *realpolitika*. Ez a fokmérője az intelligenciának, mely világosan lát és a népi jellemnek, mely a célok megpillantása után megalkuvás és megtanorodás nélkül tör azok felé.

A magyar politikának három nagy, minden más fölé emelkedő, tehát már történelmi kérdése van: az *uralkodóház, a területi épség kérdése és a zsidókérdés*. Ha ezek fontosságát tekintjük, nehéz volna megmondani, hogy melyiket vegyük elő, de ha viszont azt latolgatjuk, hogy adott viszonyok közt melyiket lehet, akkor már könnyű lesz a választás. Hogy hazánk ezeréves határait visszaszerezhesük, az a mi elszánt akaratuokon kívül a kontinens határaitól függ. Az integritás európai kérdés, ha nem csalódnunk, egy újabb nagy háboru kérdése. Hasonlóképpen az is, hogy kit ütessenek Magyarországra. Tehát nem marad más hátra, mint legégetőbb belügyi problémánk: a zsidók közéleti helyzetének szabályozása. És ezt a tényt nem szabad semmi más ügy előtérbe ráncigálásával, vagy bármi féle uszító eszme rosszhiszemű felvetésével elhomályosítani. Még azzal sem, hogy némelyek a zsidókérdést nem is tartják valami fontos és megoldandó feladatnak.

Beteg ország az, hol nem az államfentartó faj közében van a gazdasági hatalom, ahol a politika legfontosabb mozgalmait egy idegen nép a maga külön érdekei szorint irányítja. Amint az nálunk is történik. Mert helyesen mondta Bárony János, a Pázmány-egyetem rectora, hogy a zsidó csak azért lakik itt, hogy meggazdagodjék, de ugyanakkor a külföldre áruzkodni jár ellenünk. Ez az ő „mentálisuk”. Hat ezt rajtunk, ellenünk eluralkodni hagyni nem lehet. Nem lehet tűrni, hogy egy törpe kisebbség pénzes zsákjai tetejéről rajtunk uralkodjék. Mert ők nem békét, egyenjogúságot akarnak, hanem feletünk való hatalmat, melynek alapja az ő versenynélküli gazdasági érvényesülésük. Ezt pedig meg kell akadályozni s amennyiben már félig-meddig sikerült, közéleti befolyásukat hatálytalanítani kell. A szellemi, gazdasági, politikai vezetés e földön mást, mint magyart meg nem illet.

De vajjon a mai magyar politika a helyes *sortrendi* uton halad-e? A bíráló, az előzékenységi részvényes, a bankimádó politika? Feltűnik felelni e kérdésre. Mert úgy áll a dolog, hogyha az az ötszázezer zsidó, aki ma Csonkamagyarországon lakik, a Bethlen-rendszer elején koldus szegényen jött volna be ide, ma már akkor is dúsgazdag volna. Hiába! Bethlen István gróf — *realpolitikus*.

Hittler nemzeti diktaturát követel Németországban

Megingott a Stresemann-kormány helyzete - Részleges kormányválság - Anglia tárgyalásai a világgazdaság konszolidálásáról - Az antantcsapatok kiűrtették Konstantinápolyt

A német birodalomban napról-napra újabb fordulatok következnek be. Tegnap este kellett volna összejúlni a birodalmi gyűlésnek, amelyen *Stresemann* kancellár mondotta volna el beszámoló beszédét. A birodalmi gyűlés tanácskozását azonban el kellett halasztani, aminek

a hirtelen beállott részleges kormányválság

volt az oka. A kormányválság közvetlen kitörését az idézte elő, hogy *a német néppárt a jobboldali pártok nyomása alatt megtagadta a Stresemannal való együttműködést*.

A német néppárt egyidejűleg heves támadást intézett *Raumer* birodalmi közgazdasági miniszter és *Luther* birodalmi közlelemzési miniszter, valamint *Hilferding* birodalmi pénzügyminiszter ellen, hogy lemondásra bírja őket. Dr. *Raumer* e követelésből azonnal levonta a konzekvenciát és lemondott.

A törökök szombaton vonulnak be Konstantinápolyba

Nagy érdeklődést vált ki az egész világon

Konstantinápoly kiűrtése

az antant szövetségesek részéről. Ismeretes, hogy a törökök, miután *Kiszáziából* kiverték a görög hadsereget, új béketárgyalásokat erőszakoltak ki, amelyeknek során megváltozott a sevresi békének majdnem minden pontja és

az antant kénytelen volt az egész vonalon elfogadni

a törökök feltételeit. Ennek a lausannei új békeszerződésnek értelmében a törökök kivívták maguknak azt is, hogy az eddig megszállt Konstantinápolyt a szövetségeseknek ki kell üríteniük. Az erre kiszabott határidő most járt le és a szövetséges tábornokok és egy török tábornok tegnap irták alá azt a jegyzőkönyvet, amely a löszerraktárak török kézre való átadásáról szól.

A szövetségesek utolsó csapatai és tábornokai ma délután szállottak hajóra.

A török hadsereg csapatai szombaton vonulnak be, élükön a diadalmas Kemal pasdval a fővárosba és Konstantinápoly lakossága lázas előkészületeket tesz fogadtatásukra.

Az európai közvélemény nagy figyelemmel kíséri azokat a konferenciákat, amelyeken az angol gyarmatügyi miniszterek beszámolnak a londoni kormányának s amelyeken

A politikai helyzet most az, hogy bekövetkezett a jobbrtolódás, amit *Hittler* előre látott.

Berlinben nagy feltűnést keltett *Hittlernek* egy amerikai újságíró előtt tett nyilatkozata, amelynek befejező részében azt mondotta, hogy **diktaturát akar**

és ennek a *diktaturának nemzetinek kell lenni*. A helyzet ebben a pillanatban az, mondotta *Hittler*, hogy vagy München vonul Berlin ellen, vagy Berlin München ellen.

A Ruhr-vidéki fegyverletétellel előállott új külpolitikai helyzet

egyelőre még semmiben sem enyhítette Európa, elsősorban Németország gazdasági helyzetét. A passzív ellenállás megszüntetésének konzekvenciáit a németek az egész vonalon teljes mértékben igyekeznek levonni. Németország négy bányászszövetsége már is kiadta a jelszót, hogy *a bányászok vegyék fel a munkát*.

megbeszéljük a lépéseket, amelyek hivatva vannak

az angol birodalom és a világ gazdaság helyzetét reorganizálni.

Az eddigi tárgyalásokon az angol kormány tájékoztatta a gyarmatok kormányait az európai gazdasági helyzetről, különös tekintettel az angliai viszonyokra. A kép, amelyet a konferencia eddigi során Anglia jelenlegi ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági állapotairól az angol kormány festett, meglehetősen sötétnek mutatja ezt a kérdést.

Megdöbbentő adatok bizonyítják, hogy a háboru utáni állapotok jóformán

teljesen gazdasági kötöttség az angol exportot is

és hogy ennek következtében az ipar és mezőgazdaság is nemcsak hogy a háboru előtti fejlettségét elérni nem tudja, hanem lassú és fokozatos visszaesést mutat.

Ezek a tárgyalások annyiban érdeklők az európai közvéleményt, hogy tisztázni fogják elsősorban Anglia, közvetve pedig az egész világ gazdasági állapotát, amelynek nagyon könnyen az lehet a következménye, hogy az angol politika a kényszerítő nyomás alatt és a rideg számadatok parancsoló erejénél fogva

irányt fog változtatni abból a célból, hogy a jelenlegi állapotokkal együtt járó és elkerülhetetlen gazdasági krízisből kivezető utat találjon.

A politika hullámai

Budapest, október 3. *Bethlen* István miniszterelnök ismét vakációzik s a politika legbeavatottabb berkeiben is tejjes a tájékozatlanság úgy a *külföldi kölcsön ügyében*, — amelyről eddig csak a kényes pontokat kerülgető általánosságok jelentek meg illetékes helyről — mint a kormány őszi összetételéről. Az az egy bizonyos ugyanis, hogy

a kabinet kebelében gyökeres eltolódások várhatók.

annyi világnézeti és személyi ellentét van ma a miniszteri tárcák tulajdonosai között.

Az igazságügyminiszter megszállott területre tért ki a kínos részvényügy keltette összeütközések következményei elől, a belügyminiszter megtagadta *Pesthy* Pal beszámolóján a bethleni aranyközéputat, *Klebsberg* kultuszminiszter sógor-ügyének botránya a leglojálisabb munkapárti-kormánytámogatókat is a legkínosabbán ériati, *Kállay* Tibor pénzügyminiszter

pénzügyi politikájának csődje már sehogysem palástolható.

Bethlen István és nagyatyái *Szabó* földművelésügyi miniszter a föld-reformnovella körüli felfogásában is éles ellentétek mutatkoznak. Így valószínű, hogy a nemzetgyűlés első ülésén már erősen rekonstruált kabinet fog megjelenni.

Ugy látszik, a miniszterelnök magának tartotta fenn a jogot, hogy a közvéleményt tájékoztassa külföldi útjának eredményéről. Valószínű ugyanis, hogy vasárnap *Kenéz* Béla beszámolóján *Bethlen* István gróf miniszterelnök is részt fog venni és ott

a kölcsön kérdéséről nagyobb beszédet mond.

A *Keresztyén* ellenzéki blokk ma, csütörtökön este fél 9 órakor párt-helyiségében megtartja szokásos vacsoráját, amelyen *Anka* János, a *Nép* szerkesztője tart előadást a magyar keresztyén társadalom megoldásra való problémáiról.

Még fokozottabb érdeklődéssel tekint a magyar közvélemény *Gömbös* Gyula vasárnapi *abátszalóki* beszámolója elé, amelyen a keresztyén ellenzéki blokk részéről

nagyjelentőségű politikai megnyilatkozások

várhatók. A beszámolón *Eckhardt* Tibor, *Zsilinszky* Endre, *Ujton* Ferenc, *Kiss* Menyhért és *Zsirkay* János nemzetgyűlési képviselők vesznek részt s fognak beszédet mondani.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámasztásában.*

Amen

A hortobágyi Petöfi-émlék-tábla leleplezése

A hortobágyi csárda falába beillesztendő Petöfi-émléktáblát, melyet a debreceni szobrászművész, Füredi Richárd tervezett, a város már kiszállította a Hortobágyra.

Az avatási ünnepély október 7-én, vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel fog lezajlani.

A rendezőség ezúton is felkéri a résztvevni kívánókat, hogy október 5-én, pénteken délig szándékukat a városi közművelődési ügyosztályban jelentésük be. Az elkészült jelentések ugyanis a Hortobágyon esetleg

ebéd nélkül maradnak,

ha idejében gondoskodás nem történhetik róluk.

Az emléktábla megkoszoruzására eddig már jelentkezett a *Csokonai-kör* és a *Kereskedő Társulat*. Amely egyesületek és társulatok ugyanilyen szándékkal vannak, azok szintén jelentkezzenek a közművelődési ügyosztálynál.

Az ünnepségen megjelenni szándékozók számára az üzletvezetőség külön vasúti kocsikat engedélyezett.

Vonatindulás 7-én reggel 5 óra 28 perckor a nagyállomásról, (5 óra 39 perckor a Hatvan utcai kisállomásról), érkezés a Hortobágyra 7 óra 34 perckor. Az ünnepség kezdete délelőtt fél 11 órakor lesz a hortobágyi csárda előtt. A közbeeső három órai idő alatt *Zöld József* tanácsnok tart előadást a Hortobágy gazdasági kulturájáról és bemutatja a helyszínén a hortobágyi élet érdekességeit. Hazatérés a hortobágyi állomásról délután 4 óra 3 perckor.

Véres párbaj fokosokkal a korcsmában

Véres esemény színhelye volt a múlt napokban az egyik Hajduböszörmény határában levő korcsma. Idős *Székely Pál* és fia, ifj. *Székely Pál* marhakereskedők egyik rokonuk földjére igyekeztek, hogy a tergerítérsben segítkezzenek. Utjuk az egyik korcsma előtt vitt el, ahol már több fiatal ember iddógált, akik meglehetősen italosak voltak. A korcsmazó legények behívták a két Székelyt is, akik közül az idősebbik mikor meglátta a sok fiatal embert s mindegyiknél a botot, fokost, tréfásan megszólalt:

— Minek ez a sok bot, ha verekedésre kerül a sor, egy embert fel kell kapni a kézbe s aival kell ki-vernii a többit.

A legényeknek nem igen tetszett a tréfa s rövid idő múlva a legények vezetői: a két Mező, Mező Antal és Imre, azonkívül Szanyi Imre és Ignác közül az egyik harsány hangon elkiáltotta magát:

— Három lépés távolság! — és a következő pillanatban előkerültek a fokosok, botok és a legények alaposan helyben hagyták a két Székelyt,

akik eleinte még védekeztek, de később abbahagyták a párbajt. Ezután a legények kimentek a korcsmából. A két Székelyt dr. *Pápay Károly* és *Somessy Béla* orvosok részestették első segélyben, majd az idős Székelyt

autóval behozták Debrecenbe

az egyetem sebészeti klinikájára. Állapota életveszélyes. A vizsgálóbírósg nevében *Trássy András* bíró hallgatta ki. A két Székely nevében *Leveles Imre* ügyvéd tett feljelentést a verekedő legények ellen, akik ellen megindult a büntető eljárás.

Száz milliós deficit fenyegeti a református egyházat

Ujra felemelték az egyházi adót - A stóladíjat buzavalutában állapították meg - A református presbiterium ülése

A debreceni református egyház szerdán délután az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tartott. A presbiteri gyűlésen az „ellenzéki” presbiteriek nem jelentek meg, így a tárgysorozat összes pontjait egyhangulag fogadták el. Napirend előtt *Juhász Nagy Sándor* főjegyző köszönetet mond a múlt ülésen

iránta megnyilvánult bizalomért,

hogy lemondását nem fogadták el.

Tudomásul veszik, hogy *Kovács Károly* 60 ezer, özv. *Kecskés István* 20 ezer koronát adományozott az egyháznak. A két egyházkerületi tanácsbírói állásnál *Kiss Ferenc* és *György Endréné* adták le a szavazatot. Ezután a gazdasági bizottság ama javaslatát tárgyalta, amely azokra a kölcsönkötvényekre vonatkozik, amelyeknél a kölcsönvevő arra kötelezte magát, hogy a kölcsön visszafizetését kívánatra aranyban eszközözi. A presbiterium úgy határozott, hogy ezt a jogát nem érvényesíti.

Tudomásul veszi a presbiterium, hogy az

egyháznak joga van földet igényelni

s ezt a jogát érvényesíti is a Földbirtokrendező Biróságánál. Az egyház a várossal együtt küldöttséget menteszt az Országos Földbirtokrendező Birósághoz a gyors elintézés végett. A küldöttségben az egyház *Szele Györgyöt*, *Balogh Istvánt*, *Juhász Nagy Sándort* és az egyház ügyvédét delegálta.

A presbiterium kimondotta, hogy egyházi adó fejében nemcsak az ál-

Egységes vezetés alá került Debrecen három nagy mozija

Nagy nehézségekkel kell megküzdeni a mozgósínházaknak

Az utóbbi napokban mind határozottabb formában terjedt el az a hír, hogy Debrecen három nagy mozi színháza, az *Apollo*, *Urania* és a *Vigszínház* fuzionál s egységes vezetés alá kerül.

E Debrecen széles társadalmi rétegeit érdeklő kérdésben a *Hajduböszörmény* most értesült, hogy a fuzió tényleg bekövetkezett.

A három mozi egységes igazgatásával *Szabó József* menekült alispánt, a Vigszínház mozgó kiváló vezetőjét bízták meg, aki eddig is fáradhatatlan buzgalommal és paratlanszakkértelemmel, közmegelegedésre vezette a Vigszínház mozgót.

A *Hajduböszörmény* munkatársa felkereste *Szabó Józsefet*, aki a mozik egységes vezetése s az egyesülés indító okairól a következőket mondotta:

Debrecen város területére öt mozi engedélyt adtak ki. Az engedélyek száma egyáltalán nem áll arányban a mozgósínházak látogatóinak számával, amennyiben a lakosság zömét képező gazdálkodók csak elenyészően kis számban s igen ritkán igénylik e szórakozást. Ezt a helyzetet igazolja az *Omnia* mozgó sorsa, amely kénytelen volt bezárni a rossz üzletmenet miatt.

A naponként emelkedő drágaság léteiben lamadta meg a mozgósínházakat.

A drágaság jellemzésül felemlí-

lami egyenes adó utáni 10%-ot kell befizetni, hanem

a vagyon- és jövedelemadó után is 10%-ot,

így tehát az egyházi adó majdnem kétszeresére emelkedett. Az új adó behozatálát az egyház nyomasztó anyagi viszonyai teszik szükségessé. A ref. egyházat

az év utolsó három hónapjában 100 millió korona deficit fenyegeti.

Egyben kimondta a presbiterium, hogy az összes illetékos tényezőket, hivatalokat, bíróságokat a legnagyobb takarékosságra utasítja.

A presbiterium hozzájárult a lelkes és kántori stóladíjak felemeléséhez (esketés, temetési díj). A stóladíjakat a változott viszonyokra való tekintettel buzavalutában állapította meg a presbiterium és pedig

egy mázsa buzának ötven százaléklát.

A búza áránál mindig a hónap utolsó heti tőzsdei árjegyzést veszik figyelembe. A buzánál a 79 kilós tiszavidéki buzát veszik alapul, a békebeji értéket pedig 20 koronás alapon értékelik. Tudomásul veszi a presbiterium dr. *Kiss Sándor* főgimnáziumi tanár meghívását. A tanítói szakkönyvtár segélyét 100 ezer koronában, a felső leánynevelő intézet tanárainak a számfelletti órák díjazása fejében heti egy órai tanításért évi egy mázsa buzaértéket állapított meg a presbiterium. Több kisebb ügy tárgyalása után a presbiteri ülés négy óra után ért véget.

rólág a mozgósínházak vezetésében egyesüljenek. A vezetéssel engem bíztak meg.

Amint az a legrövidebb időn belül lehetséges lesz, az évad legszebb filmjei kerülnek a vászonra. Ennek az ígéretnek beváltása programom legfőbb része s bizton hiszem, hogy annakidején az elfogulatlan bíráló csak méltatni fogja az elért sikert.

Különben az egységesítés intézkedéseinek egyike, hogy október hónapban az *Apollo*-színház hetenként csak szombaton és vasárnap játszik.

A mozik egységes vezetése alá vonását kultur szempontból csak örömmel üdvözölhetjük, mert az anyagiilag erős mozgósínházak

sokkal több gondot fordítanak a művészi és kulturális értékkel bíró tanító és nevelő filmek bemutatására is

és emellett az olcsóbb helyárakkal lehetővé teszik, hogy a nyomorgó középosztály, a munkásság egyetlen szórakozóhelyét gyakrabban látogathassa.

Az egyetemi ifjuság az aradi vértanúk emlékéért

A debreceni bajtársi egyesületek Attila helyi szervezete október 6-án szombaton a tizenhárom vértanú emlékére a vármegyeház dísztermében délelőtt 10 órai kezdettel gazdag műsorral emlékünnepélyt tart. Az emlékünnepély műsora a következő:

A Csaba bajtársi egyesület ének-kara elénekli a *Nemzeti Híszkegyet*. Emlékbeszédet tart *Szabó Sándor* szigorló orvos, az Attila helyi szervezeteinek szűnidei vezetője.

Énekel *Timár Ila*, a Csokonai-színház művésznője, szavalt *Boda Sándor* orvostanhallgató.

Az ünnepélyt a Csaba énekkarának énekszáma zárja be.

Az emlékünnepélyre belépti díj nincs, bárki megtekintheti. Az ünnepélyen a polgári és katonai hatóságok, egyházak mind képviseltetik magukat.

ATROCITÁSOK

Szabadkőműves izrománia

Purjeszék név. A *Világ* című neológ liberális nyomdatermék szerkesztőségének egterverő fantáziája legújabbban a nemzet nagy halottjai között turkál és izrealitákat csinál a sorok között legbecsületesebb magyarjainkból. Legújabbban *Semmelweis Ignác*ot ruházta fel szíriai színezettel, holott még az olyan felületes műveltségű emberek is, mint amilyenek például a liberális újságírók, nagyon jól tudják, hogy *Semmelweis Ignác* szépelességi keresztény magyar ember volt és — ne tessék megijedni — antiszemita. Nemsokára kisütik a tinta izrealiták, hogy *Hunyadi Jánost Silberstein* Jakabnak, *Arany Jánost Gold* Jónásnak és *Dohnányi Ernőt Tabak* Mayernek hívták, *Kemény* Zsigmond *Stark* Cháim, *Madách* Imre *Mandel* Jaj-toles és *Pósa* Lajos *Purjesz* Lajos név alatt jött erre a foghagyamazagu világra. Ha ez a szabadkőműves halott-elsajátítás továbbra is így tart, magunk se fogjuk tudni, hogy zsidók vagyunk-e vagy magyarok? Annyi azonban bizonyos, hogy a *Világ* ezentul is bele fog gázolni nemzeti történelmünkbe és exhumálja őseinket. *Mi nem tudnánk olyan kegyeletségű emberek lenni, hogy Purjeszéknek megbolygassuk a siri dímt*...

HÍREK

1923 október 4. (Csütörtök)

Prot.: Ferenc. Kath.: A. Fer.

Időjárás: Hazánkban sok helyütt főleg a Dunántúlon volt eső. A hőmérséklet tegnap szokatlánul magas volt. A maximum Pécselt és Szegeden 27 fok, reggel e azonban a keleti részen 10 fok alá süllyedt.
Időjárás: Enyhe idő várható esővel, később megélénkülő szelekkel, hősüllyedés

Közművelődési könyvtár: 10-12-ig.
Csokonai-színház: Este 8 órákor: A szép asszony kocsisa.

Apolló: Nincs előadás.
Vigszínház: A pünkösdi lord.
Uránia: A kis rongyos.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése 4 órákor a városházán.

A Szent Erzsébet nőegylet vászsimányi ülése a házi ipar helyiségében délután 4 órákor.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálót tartanak: Kigyó, Arany Egyszaru, II. Rákóczi Ferencz, Nádor, Csokonai, Reménység.

A honvédség főparancsnoka Debrecenben. Vitéz báró Nagy Pál altábornagy, a honvédség főparancsnoka Debrecenbe érkezett és kedden szemlélt tartott a Debrecen határában gyakorlatozó katonaság felett.

A jog- és pénzügyi és a közegészségügyi bizottság ülései. Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága ma, csütörtökön délután 4 órai kezdettel a városháza kistanácsstermében ülést tart. A közegészségügyi bizottság pénteken délelőtt 12 órákor tartja üléseit a városházán.

„Lehet-e vallás erkölcs nélkül.” Ezen a címen tart előadást október 5-én, pénteken délután 6 órákor a Kálvinisták Templomegyesülete hitvédelmi szakosztályának ülésén Kocsis János református lelkész. Az elővezetésnek ígérkező előadásra felhívjuk a közönség figyelmét.

Itt a kis rongyos! Siessen jegyét idejében megváltani, nehogy elkéssen.

Autókat kapnak a mentők. Mint ismeretes, a megszállás alatt a debreceni mentők betegszállító autóját az oláhok elrabolták. Tekintettel arra, hogy a balesetek száma az utóbbi időben nagyon megnövekedett, a szolgálatot autó nélkül nem lehet fenntartani. A városi tanács ezért elhatározta, hogy a mentők részére két betegszállító autót szerez be. Mivel azonban a mai pénzügyi viszonyok mellett a városnak nem áll módjában az autókat megvásárolni, két autót fognak bérelni a betegszállítási céljaira. A mentők rövidesen meg is kapják az autókat.

Megjötték a tízezer koronás forgalmiadó bélyegek. Az államkincstár legutóbb 10,000 koronás forgalmiadó bélyegeket hozott forgalomba, hogy ezáltal a forgalmiadó lerovását technikailag megkönnyítse. Az új adóbélyegek már megérkeztek Debrecenbe is és csütörtöktől kezdve az összes trafikokban kaphatók.

Bornyomózsák, Alapítv. 1870
Kénlap, Kénvirág, Dohányzsineg
megbízható beszerzési helye a
Csanak József K. Rt. fűszerüzlete
Debrecen, főpostával szemben. Tel. 70.

Házasság. Őrsi Kerekés György Imre hírlapíró, a miskolci Magyar Jövő munkatársa, okleveles református lelkész, tartalékos honvédfőhadnagy és Biró Mária színművész, a buda-miskolci társulat volt tagja október 1-én Budapesten tartották polgári esküvőjüket. Az esküvőn tanúk voltak Tóth Árpád író és Hubay Kálmán hírlapíró.

Két évi fegyháza itélt betörő. A debreceni kir. törvényszék Uffalussy József elnöklete alatt működő büntetőtanácsa szardán vont a felelősségre Mészáros János szerelőt és fiatalkoru társát, akiket több rendbeli lopással, betöréssel vádolt a kir. ügyészség képviselőjében Weress Lajos kir. ügyész. Mészáros a Csanak-cég raktárából fűrészt, rézgálicot, Wacha Róberttől gépszíjat, fűrészt lopott el, de azonkívül még számos helyen követett el betöréssel lopást. A bíróság a tanúhallgatások és perbeszédok után Mészárosot két évi fegyháza itélte. Mészáros fellebtezt az ítélet ellen.

A népjóléti hivatal tárgysorsjátéka. A népjóléti hivatal által október 15-én rendezendő sorsszámsra a jegyek árusítása javában folyik. A nyereménytárgyak rendkívül nagy értéket képviselnek. A főbb nyeremények között foglalnak helyet egy lada cukor, egy zsák nullásliszt, egy zsák kenyérliszt, szövetek, ruhafélék stb. Így a közönség még egyszerűen a saját maga érdekében cselekszik, ha siet magának sorsjegyet minél nagyobb mennyiségben biztosítani, másrésztől egy felbecsülhetetlen kulturális jelentőségű intézmény megvalósítását segíti elő. Jegyek még kaphatók a népjóléti hivatal Miklós utca 23. szám alatti helyiségében a pénztárban minden nap délelőtt 9 órától 2 óráig s délután 4-6 óráig.

Fehér Erzsébet 12 éves leány szüleinek lakásáról a gazdasági akadémiáról szeptember 24-én elszökött. Aki tud róla, értesítse szüleit: Gazdasági Akadémia, Pallag. Telefon 285. szám.

Itt a kis rongyos! Siessen jegyét idejében megváltani, nehogy elkéssen.

Nem szállítják ingyen a Magyarországból Kanadába vándorlókat. A magyar kivándorlókat és visszavándorlókat védő iroda közölni teszi, hogy nem felel meg a valóságnak, mintha földmunkások, vagy bárki más is ingyen kiutazhatnának Kanadába és hogy esetleg európai kikötőkből egyes hajóstársaságok a kanadai kormány engedélyével ingyen szállíthatnának ki embereket Kanadába. Ezeket a híreket csak egyes lelkesen egyének terjesztik azért, hogy a tájékozatlan embereket rávesz fondorlattal itthon anyagilag megkárosítsák. Óvakodjék tehát mindenki az ilyen egyénektől, de még helyesebb, ha az ilyen szállításra ajánkozó egyének neveit a rendőrhatalomságnak, vagy csendőrségnek azonnal bejelentik.

Meghalt a legelső panamista. Párisból jelentik: A Panama csatorna építési botrányának hőse, Charles Lesseps francia mérnök, aki a suezai csatorna építőjének fia s akinek neve a Panama botrány következtében vált ismeretessé, 83 éves korában meghalt.

Harminc millió márká egy kiló kenyér. Berlinből jelentik: Csütörtök reggeltől kezdve Berlinben a jegynélküli kenyér ára kilogrammonként 30 millió márká lesz.

Kulyaveszedelem. Igen tisztelt szerkesztő ur! A végzet úgy akarta, hogy a munkaidőm késő éjjeli órákba nyúljon s éjjelint ballagjak naponta a város szélén lévő otthonomba. Megjártam ugyan a frontokat négy éven át becsületesen, de be kell vallanom, hogy minden éjszakán megremegnek a térdeim, míg haza érkezem. Hogy mitől félek? Az éjszakai Debrecen csöndes s minden sarkon ott posztol a rendnek éber őre. Nem is az életemért remegek, hanem az utcák éjjeli kéretlen négyáru őreitől félek - a nadrágomat. Az őrk ebzárlat városában ugyanis éjszaka lelkes buzgalommal cirkálnak a kóbor kutyák s nem egyszer csak gyors futás mení meg felteve becsült ruhárahombom épségét e tulbuzgó állatoktól. Jó volna talán, ha egyszer a nemes városi lelkészes faktorai már rendet csinálnának a Kálvintérről a temetőig tartó ebkoncertben - ha csak „nem forog fenn” itt valami török korból fennmaradt misztikus tisztelete a kóbor „köpeknek”. Tisztelettel Egy polgár, akinek csak egy jó nadrágja van.

Butorozott szobát keres lehelőleg azonnalra nőlen, fiatal uríember. Telefon 3-48.

Elgázolta a villamos. Szerdán délben háromnegyed egy órákor a Deák Ferenc- és Erzsébet utca keresztezésénél a 23-as számú villamos elütötte Fábrián Károlyné 39 éves tépei lakost. Fábrián Károlyné állítólag öngyilkossági szándékból vetette magát a villamos elé. A kocsivezető azonban idejekorán észrovetta az asszonyt és mielőtt még a kocsit keresztülgázolt volna rajta, hirtelen fékezett. Fábriáné a jobb karján és jobb lábán szenvedett könnyebb sérüléseket. A mentők beszállították az egyetemi külső klinikai telepre.

Belgrádba viszik a magyar aranyakat. Belgrádi távirat szerint a szerb kormány bizottságot küldött Budapestre, hogy átvegye a békeszerződés értelmében az Osztrák-Magyar Bank aranyfedezetéből a Szerbiának jutó 10 millió arany koronát. Az átvétel a héten megtörténik.

Halvan korona egy doboz gyufa adója. A miniszter a gyufa kincstári részesedését és adóját dobozonként 60 koronában állapította meg. Az öngyújtók után a kincstári illetéket 25 grammig 1000, 25 grammon felül 2000 koronában állapították meg. Az asztali és fali öngyújtószerszámok adója 3000 K lett. Az ilyen öngyújtókat árusítók készleteiket október 8-ig bejelenteni tartoznak az illetékes pénzügyőri szakaszoknál. A gyufakészleteket nem kell bejelenteni.

Érdekes őskori leletek Bihar községben. A megszállott Bihar községben Tarnóczy Lajos ref. pap vezetésével, ásátás közben őskori temetőre bukkantak. Csontvázak mellett rengeteg cserép, többnyire összetört edények darabjait találták. A cserepek pompásan vannak égetve, a nagyobb edényeken szépkívitelű ornamentika látható. A legtöbben rajzok és ugyanolyan hullámvonalak vannak, amilyeneket a magyar fazekasok ma is használnak. Találtak egy teljesen éles obsidián-baltát, egyik csontváz ujján szép bevéséses, cifrázatos vasgyűrűt. A koponyák nagyon keskeny homlokot mutatnak, feltűnően ép fogazatuk. Mintha csupa fiatal ember temetője lenne, akik esetleg harcban estek el.

TESTEDZÉS

A DKASE választmánya csütörtökön este 8 órákor tartja folytatólagos ülését a Hungária különtermében.

Hajdu-Szabolcs válogatott mérkőzés Vasárnap délután a Diószegi-uti Vasutaspályán lesz Hajdu- és Szabolcs megyék válogatott csapatainak küzdelme. A kerületi kapitány a válogatás előkészítéseképen pénteken délután 3 órai kezdettel a Vasutas sporttelepen triálmérkőzést tart, amelyre a következő játékosokat idézi meg fegyelmi büntetés terhe mellett: DVSC-ből: Farkas, Molnár, Horváth, Polanetzky I., Polanetzky II., Wampetich. DKASE-ből: Friedl II., Baik, Moskovits, Buttkay, Ökrös István, Herzog. DEAC-ből: Csáky, Ökrös Károly, Zsirkay. DTE-ből: Zeisler, Rott, Kriszter, Fejér, Pólyik, Kaiser, Fóris. DMTK-ből: Mertin, Dröszler, Rottmann. A játékosok ing kivételével minden felszerelést hozzanak magukkal.

A DMTK Kisvárdán játszik vasárnap a másodosztályú KTE ellen barátságos mérkőzést.

Bíróküldés. A vasárnapi mérkőzések vezetésére a bíróküldő bizottság a következő bírókat küldte ki: Hajdu-Szabolcs Bródy Barna, Debrecen-Nyíregyházi ifjúsági válogatott Földes Miklós, DMTK-KTE Kondor Aladár.

Az intézőbizottság szerdai ülése határozatképtelenség miatt elmaradt. Ugy látszik, újra kezdődnek az adminisztratív bajok. Kedden a fellebbezési, szerdán az intézőbizottság nem tarthatott ülést.

A 33 FC Bulgáriában. A szimpatikus fekete-fehér budai csapat, a 33 FC Bulgáriában, Szófiában vendégszerepelt s mindhárom mérkőzését megnyerte 5:1, 7:1, 1:0 arányban. A 33 FC volt az első a magyar csapatok közül, amely bulgár földön járt. A magyarokat melegen ünnepelték.

Milyen legyen Hajdu csapata? Hajdu csapatát pénteken állítja össze a kerületi kapitány, Weinreb Dezső. Sportkörökben most sok szó esik a debreceni válogatott csapatról. A közvetlen védelem feltétlenül a kipróbált Farkas-Baik Friedl II. A fejedetsor, tekintve, hogy Szolárszky letiltása miatt nem játszhat, Ökrös Sándor meg beteg, Kriszter, Fejér, Moskovits lehetne, míg a csatázósor Pólyik, Ökrös Károly, Zsirkay, Wampetich, Mertin felállításban a legjobb. Ha Mertin még gyengélkedik, helyette Herzog jöhetne számításba, Pólyik helyett esetleg Rothmannal lehet próbálkozni, de semmiesetre sem a letört Polanetzkyvel.

Felhívjuk a nagyérdemű vásárló közönség szives figyelmét a

HANGYA

dusan fölszerelt üzleteire, ahol az összes csémege- és fűszerárak a legolcsóbban beszerezhetők. Ugyanott kintűnő asztali bor ismét kapható!!

Főüzlet: RÓZSA-UTCA.

TELEFON: 988.

Fiókok a város minden részében!!

Bőr kabátok, raglánok, öltönyök óriási nagyválasztékban a legolcsóbb árakon Hajdusági férfi és fiuruha áruházban Piac-u. 67. Frohner-szálloda épület.

